

22. 10. 2024

Vpliv digitalizacije na sodobno podjetništvo

Digitalizacija poslovanja predstavlja ključni korak v evoluciji sodobnih organizacij. Digitalne rešitve pripomorejo k hitrejšemu, učinkovitejšemu in bolj varnemu poslovanju. Seveda to ne pomeni samo prehoda na brezpapirno poslovanje ali uporabo naprednih tehnologij, ampak prinese tudi optimizacijo samih poslovnih procesov, zakonsko skladnost ter učinkovitejše odločanje.

Digitalizacija prinaša velike možnosti rasti, saj se ocenjuje, da lahko digitalno proaktivna podjetja poslujejo tudi do desetkrat bolje, kot istovrstna podjetja, ki digitalnih tehnologij ne uporabljajo. Z uporabo digitalnih orodij se namreč podjetja hitreje prilagodijo novim trendom in priložnostim ter tako ostanejo pred tekmeci. To je še posebej pomembno v današnjem hitrem poslovnem okolju, kjer je zmožnost hitrega inoviranja ter prilagajanja ključnega pomena.

Prednosti digitalizacije podjetij

Katere so glavne prednosti digitalizacije podjetij?

- *večja dostopnost* (dostop do podatkov in dokumentov kadarkoli in kjerkoli);
- *večja učinkovitost poslovanja* (optimizacija in avtomatizacija v poslovnih procesih pohitri in poenostavi delo, zmanjša možnost človeških napak, samo poslovanje pa naredi preglednejše in učinkovitejše);
- *visok nivo varnosti ter sledljivosti podatkov in postopkov* (varne prijave, večstopenjska avtentifikacija podatkov itd.);
- *zakonska skladnost* (digitalizacija poslovanja s pravim sistemom zagotovi zakonsko skladnost vsakega poslovanja);

- *enostavno vodenje ter lažje in hitrejša odločanja* (vsi podatki in dokumenti so zbrani na enem mestu in hitro dostopni);
- *pohitritev in poenostavitev dela* (hitrejša dela z uporabo šifrantov, predizpolnjenih podatkov itd.);
- *integracija z drugimi sistemi* (povezovanje različnih sistemov omogoča avtomatizacijo postopkov in lažje vodenje poslovnih procesov);
- *nižji stroški* (ni več hrambe gradiva v fizični obliki, avtomatizacija močno zmanjša človeške napake, poslovanje v oblaku zmanjšuje varnostna tveganja itd.);
- *konkurenčna prednost* (konkurenčno prednost se zagotovi z učinkovitim in zakonsko skladnim poslovanjem, avtomatiziranimi postopki in digitalnimi kompetencami zaposlenih);
- *napredne funkcionalnosti olajšajo delo in naredijo poslovanje sodobnejše* (uporaba naprednih funkcionalnosti, kot so e-Vloge, e-Podpisovanje...).

Izzivi pri digitalizaciji podjetij

Največji izziv s katerimi se srečujejo mikro, mala in srednje velika podjetja (MSP) je zagotovo strah do sprememb, ki jih prinaša digitalizacija in digitalna transformacija podjetij. Pri spopadanju z izzivi imajo podjetja premalo informacij, finančnih virov in kadrov, ki bi imela primerna znanja za digitalno transformacijo podjetja.

Najpogostejši izzivi, s katerimi se podjetja soočajo:

- **kibernetska varnost:** z digitalizacijo finančnih tokov in poslovanja se povečuje tudi tveganje kibernetičnih napadov, ki lahko ogrozijo finančne podatke in sisteme podjetja. Učinkovita strategija kibernetične varnosti je ključna za zaščito pred takšnimi tveganji.
- **regulativna skladnost:** digitalizacija prinaša tudi izzive glede skladnosti z lokalnimi in mednarodnimi regulativami (npr. GDPR), kar lahko zahteva dodatne naložbe v skladnost poslovanja in varovanje podatkov.
- **sprememba miselnosti:** uspešna digitalna preobrazba zahteva spremembo miselnosti vodstva in zaposlenih. Prehod na nove poslovne modele pogosto vključuje prilagajanje

organizacijske strukture in procesov, kar lahko predstavlja izziv, še posebej v tradicionalnih podjetjih.

Kako »digitalizirana« so slovenska podjetja?

Po podatkih Statističnega urada Slovenije je v letu 2023 52 % podjetij, ki imajo 10 ali več zaposlenih ali samozaposlenih doseglo vsaj osnovno stopnjo digitalne zrelosti. Med malimi in srednje velikimi podjetji (MSP-ji) je bilo takih podjetij polovica. Največ podjetij je izkazovalo zelo nizek digitalni indeks (48 %), 29 % nizek, 18 % visok in 5 % zelo visok digitalni indeks.

V proizvodnih dejavnostih je 62 % podjetij imelo zelo nizek digitalni indeks, v storitvenih dejavnostih pa 34 % zelo nizek in enak delež nizek digitalni indeks.

S težavami pri uvajanju digitalizacije v podjetju se je srečalo 66 % podjetij, ki imajo 10 ali več zaposlenih ali samozaposlenih, 65 % malih, 71 % srednje velikih in 81 % velikih podjetij. Kot najpogostejšo težavo so izpostavili pomanjkanje ustreznega kadra ali znanja (v 41 %), 37 % se jih sooča s pomanjkanjem finančnih sredstev. Polovica podjetij pa meni, da digitalna preobrazba ni bistvena za uspešno poslovanje podjetja.

Strategija digitalne transformacije gospodarstva opredeljuje, kako bo Slovenija do leta 2030 zagotovila vse nujno za prehod v sodobno digitalno gospodarstvo. Strategija naslavlja tri glavna oziroma prednostna področja (1. predstavlja napredne digitalne tehnologije, ki sploh omogočajo digitalno transformacijo gospodarstva, 2. se osredotoča na učinkovit ekosistem za konkurenčno gospodarstvo, 3. pa se usmerja v odprto in trajnostno družbo kot osnovo za rast digitalne ekonomije). S temi predpostavkami želi Slovenija do leta 2030 postati vodilno središče naprednih tehnologij v Evropi, po napovedih pa naj bi se uvrstila med prve tri evropske države po indeksu napredne tehnologije. Glede na rezultate Statističnega urada iz lanskega leta je pot do teh ciljev še kar dolga.

Pomoč podjetjem pri digitalizaciji

[Digitalno inovacijsko stičišče \(DIH\)](#) deluje kot enotna kontaktna točka na področju digitalizacije. Vanj so med drugimi vključeni Univerza v Ljubljani, Univerza v Mariboru, Gospodarska zbornica Slovenija, Tehnološki park Ljubljana, FABLAB Mreža Slovenije, Strateško razvojno-inovacijsko partnerstvo (krajše SRIP) Tovarne prihodnosti idr. Njegove glavne aktivnosti so namenjene v vzpostavitev ekosistema digitalizacije na ta način, da pregleduje ponudbo in povpraševanje na trgu, pripravlja kataloge mentorjev, svetovalcev in usposabljanj, skrbi za promocijo digitalizacije in povezovanja deležnikov pri nas in v tujini itd.

Podpora digitalni preobrazbi podjetij poteka tudi s pomočjo povratnih in nepovratnih sredstev, v obliki subvencij, lastniškega kapitala, (mikro)posojil, semenskim kapitalom itd. Za pridobitev te oblike pomoči se lahko prijavijo mikro, mala in srednje velika podjetja (MSP), ki imajo sedež v Republiki Sloveniji. Več informacij o tem je na voljo na spletnih straneh [Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport](#), [Javne agencije SPIRIT Slovenija](#), [Slovenskega podjetniškega sklada \(SPS\)](#), [Slovenske izvozne in razvojne banke](#).

Literatura in viri:

- <https://www.gov.si teme/digitalizacija-v-podjetnistvu/>
- <https://www.pia.si/prednost-digitalizacije/>
- <https://hc-center.com/zakaj-je-digitalna-preobrazba-podjetja-pomembna/>
- <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/11516>
- <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/strategija-digitalne-transformacije-gospodarstva/>
- <https://www.ozs.si/novice/zakaj-je-digitalna-transformacija-podjetja-pomembna-5e538d442114e0642abbc99e>

Urška Mikuž, podjetniška mentorica

Inkubator d.o.o. Sežana

Urška